

FUNCTIEVERLIES

“Teneinde een voorspelling te doen omtrent het toekomstig oraal functioneren kan men beter in het hoofd van de patiënt kijken dan in de mond.”

Peter de Goede
Tandarts-geriatrie

1

Behoud van gebitselementen op hogere leeftijd verhoogt de levenskwaliteit.
Goede mondgezondheid van belang voor: frisse mond, goed kunnen spreken en lachen, goed kunnen kauwen en genieten van eten.

Een intact gebit en orale functionaliteit, esthetisch fraai en met comfort, verhoogt de eigenwaarde.

Effect hiervan is nog groter bij 'hogere' kwetsbaarheid.

2

- Bij ouderen neemt de kwaliteit van het speeksel af.
- Bij ouderen neemt de hoeveelheid speeksel af.
- Het grootste probleem bij kwetsbare ouderen is vaak dat ze non-coöperatief zijn voor mondzorg.
- De kwetsbare plekken van het gebit bij ouderen zijn de kiezen.
- Het, voor de nacht, uitdoen van de gebitsprothese verlaagt het risico op aspiratie pneumonie.
- Diabetes en parodontitis beïnvloeden elkaar (hb1ac) .

3

- Kwetsbare ouderen moeten vaker gezien worden door de tandarts.
- Polyfarmacie is een risicofactor voor cariës.
- Ouderen hebben meer wortelcariës.

4

“Teneinde een voorspelling te kunnen doen omtrent het toekomstig oraal functioneren, kan men beter in het hoofd van de patiënt kijken dan in de mond”

Stelling profdokter Anthonis Gersluis

5

WORTELCARIËS

Minder speeksel.
Minder bufferende werking van het speeksel.
Blootliggende cariësgevoelige wortels.
Verminderde zelfzorg/ mondhygiëne.
Meer snoepen.

6

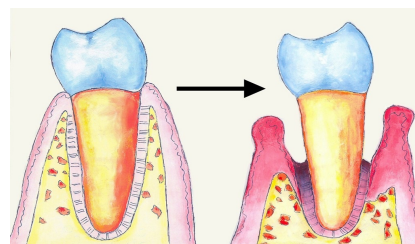
7

8

9

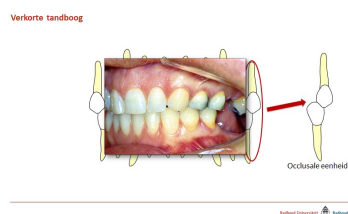

Het totale ontstekingsoppervlak bij parodontitis bedraagt 20 tot 40 cm²

10

11

12

CONCEPT VERKORTE TANDBOOG

Voor een gezond tandkaakstelsel zijn volledige tandbogen niet noodzakelijk

Behandeling van aangetaste kiezen is moeilijk, kostbaar en vaak niet duurzaam

Gebitsfuncties zijn voldoende bij verkorte tandbogen

Uitneembare protheses zijn oncomfortabel en dragen nauwelijks bij aan de kauwfunctie

13

Mondproblemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

- Hoofd- en aangezichtspijn door samentrekking kauwspieren
- Verslechterde mondhygiëne door stijfheid en trillen van handen
- Kan moeilijk gedeeltelijke protheses in- en uit de mond halen
- Prothese/gebite komt los door aanspannen bovenlip
- Afbreken van kiezen en tanden door ongecontroleerde bewegingen
- Te veel speeksel door slikproblemen
- Met medicatie te weinig speeksel 's nachts (droge mond)

14

15

WZC DE GREVELINGEN: Eén van de ouderenpraktijken van ViTand

16

Mondzorg zou deel uit moeten maken van elk doorleefplan

Een oogfoto bij diabetes - een mondfoto of screening bij dementie

17

Mondzorg en kwetsbaarheid

- Mondverzorgingsroutines en tandartsbezoek schieten er bij in wanneer er sprake is van ernstige gezondheidsklachten, m.n. bij chronische pijn, verminderde manuele vaardigheden of gebrek aan levenslust of energie. Verschil tussen niet willen of niet kunnen.
- Psychische (desoriëntatie) en sociale (gebrek aan hulp) belemmeringen voor mondzorg zijn de oorzaak van het feit dat bij opname in woonzorgcentra 80% van de kwetsbare ouderen matige tot ernstige mondproblemen ondervindt. Onderzoek onder 150 verzorgenden van Vivent te Den Bosch toonde aan dat het verzorgen van de welgerichte cliënt het grootste probleem vormt.

18

Het verschil van haves en have nots verschuift naar cans en cannots.
De cannots zijn ouderen zonder toegang tot de gezondheidszorg.

Onderzoek bij 35 tandartsen in Den Bosch, met een totaal van 55.000 patiënten, liet zien dat er 900 ouderen van 70+ langer dan twee jaar niet bij de tandarts waren geweest.

Oorzaken

Medisch-biologisch
Psychisch
Sociaal

19

Er zijn 1,4 miljoen 75-plussers in Nederland.

50% gaat niet naar de tandarts.

Kosten zijn soms een probleem (deze worden in het verpleeghuis vergoed)

Tandartspraktijken zijn niet op ouderen ingesteld.

ROLSTOELTOEGANKELIJKHEID IS EEN REKBAAR BEGRIIP

20

PROFESSIONALS VAN HET NETWERK

Tandartsen, tandarts-geriatrie, thuiszorgmedewerkers, specialisten ouderengeneeskunde, gerieters van de vakgroep klinische geriatrie, huisartsen, praktijkondersteuners en wijkverpleegkundigen, *ziekenhuisartsen*

TOOLS

VIP; het communicatie systeem van de zorggroep huisartsen
vakinhoudelijke scholing, intercollegiaal overleg, online scholing, nieuwsbrieven, thema avonden, implementatie scholing, reminders, congressen, scholingen van de vakgroep klinische geriatrie, scholingen van de specialisten ouderengeneeskunde en het MDO van de zorggroep huisartsen.

21

22